บทแก้ไขเพิ่มเติมสำหรับมาตรฐานการสอบบัญชีและคำอธิบายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงมาตรฐานการบริหารคุณภาพ

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

Conforming Amendments to ISAs and Related Material Arising from the Quality Management Projects ที่เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 โดย International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) ของ International Federation of Accountants (IFAC) ได้แปลเป็นภาษาไทยโดย สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2564 และทำซ้ำโดยได้รับอนุญาตจาก IFAC ทั้งนี้ ขั้นตอนในการแปลมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศได้รับการพิจารณาจาก IFAC และการแปลนี้ได้ดำเนินการตาม *"แถลงการณ์นโยบาย – นโยบายในการแปลและทำซ้ำมาตรฐานที่ออกโดย IFAC"*

ข้อความภาษาอังกฤษของ Conforming Amendments to ISAs and Related Material Arising from the Quality Management Projects © 2020 สงวนลิขสิทธิ์โดย International Federation of Accountants (IFAC)

ข้อความภาษาไทยของ บทแก้ไขเพิ่มเติมมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงมาตรฐานการบริหารคุณภาพ © 2021 สงวนลิขสิทธิ์โดย International Federation of Accountants (IFAC)

ต้นฉบับ : *Conforming Amendments to ISAs and Related Material Arising from the Quality Management Projects, December 2020*

ติดต่อ Permissions@ifac.org เพื่อขออนุญาตทำซ้ำ ครอบครองหรือเป็นสื่อ หรือใช้เอกสารฉบับนี้ในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน

บทแก้ไขเพิ่มเติมมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงมาตรฐานการบริหารคุณภาพนี้ ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

การปรับปรุงที่เกี่ยวข้องกับ	วันถือปฏิบัติ
มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)	สำหรับการตรวจสอบงบการเงินสำหรับรอบบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2566
มาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1	สำนักงานต้องออกแบบและนำระบบการบริหารคุณภาพที่เป็นไปตามมาตรฐานการบริหารคุณภาพฉบับนี้ไปปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2566
มาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 2	สำหรับการตรวจสอบและสอบทานงบการเงินสำหรับรอบบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2566 และให้ถือปฏิบัติกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นอื่นและงานบริการเกี่ยวเนื่องที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2566

บทแก้ไขเพิ่มเติมมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงมาตรฐานการบริหารคุณภาพ

หมายเหตุ:

1. เนื้อหาของบทแก้ไขบทแก้ไขเพิ่มเติมมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงมาตรฐานการบริหารคุณภาพ ถูกแสดงโดยการทำเครื่องหมายแสดงการเปลี่ยนแปลงจากมาตรฐานฉบับล่าสุดที่ได้รับผลกระทบ
2. ตัวเลขเชิงอรรถที่ปรากฏในบทแก้ไขเพิ่มเติมนี้ไม่สอดคล้องกับตัวเลขเชิงอรรถในมาตรฐานฉบับที่ถูกแก้ไข ตัวเลขเชิงอรรถเหล่านี้จะได้รับการจัดลำดับใหม่ในมาตรฐานฉบับที่ถูกแก้ไขเมื่อมีการรวมเนื้อหาที่เปลี่ยนแปลงเข้าเป็นมาตรฐานทั้งฉบับแล้วเท่านั้น

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 200 เรื่อง วัตถุประสงค์โดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี

คำนำ

...

ข้อกำหนด

...

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน (อ้างถึงย่อหน้าที่ 14)

ก19. มาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1[1] ~~และมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220~~[2] กล่าวถึงความรับผิดชอบของสำนักงานในการ~~จัดให้มี~~ออกแบบ นำไปปฏิบัติ และดำเนินการตาม~~คงไว้ซึ่ง~~ระบบการบริหาร~~ควบคุม~~คุณภาพ~~ของสำนักงานสำหรับงานตรวจสอบ มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 กำหนดความรับผิดชอบของสำนักงานในการจัดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติที่ออกแบบมาเพื่อให้~~ซึ่งให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลแก่สำนักงานว่า สำนักงานและบุคลากรของสำนักงาน~~ปฏิบัติตาม~~บรรลุความรับผิดชอบตามมาตรฐานวิชาชีพ และข้อกำหนดทางกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานและข้อกำหนดดังกล่าว ในส่วนของระบบการบริหารคุณภาพของสำนักงาน มาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 กำหนดให้สำนักงานต้องกำหนดวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพซึ่งครอบคลุมให้สามารถบรรลุ

---

[1] มาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 “การ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบ~~และ~~หรือการสอบทานงบการเงิน ~~และ~~หรืองานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง”

~~[2] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 “การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน” ย่อหน้าที่ 2~~

ความรับผิดชอบตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องรวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับความเป็นอิสระ[3] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) กำหนดความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับความเป็นอิสระ[4] ~~ความรับผิดชอบดังกล่าวรวมถึงการคงไว้ซึ่งความระมัดระวัง โดยการสังเกตการณ์และการสอบถามที่จำเป็น เพื่อให้ทราบถึงการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ การพิจารณาถึงการดำเนินการที่เหมาะสมหากผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบได้รับทราบเรื่องต่าง ๆ ที่แสดงว่าสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบไม่ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และการได้มาซึ่งข้อสรุปเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดเรื่องความเป็นอิสระที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบ[5] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 ยอมรับว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบมีสิทธิที่จะเชื่อถือระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงานในการบรรลุความรับผิดชอบของกลุ่มเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติในการควบคุมคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบแต่ละงาน เว้นแต่ข้อมูลจากสำนักงานหรือแหล่งอื่นจะชี้แนะเป็นอย่างอื่น~~ นอกจากนี้ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ยังได้อธิบายถึงกรณีที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบอาจต้องอาศัยนโยบายหรือวิธีปฏิบัติของสำนักงานในการบริหารและการได้มาซึ่งคุณภาพในระดับงานตรวจสอบ[6]

...

การใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 16)

ก27. การใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในสถานการณ์เฉพาะใด ๆ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่ผู้สอบบัญชีทราบ การปรึกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ที่ยากหรือที่มีข้อโต้แย้งในระหว่างการปฏิบัติงานตรวจสอบ ทั้งภายในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ และระหว่างกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกับกลุ่มอื่นในระดับที่เหมาะสม ไม่ว่าจะภายในหรือภายนอกสำนักงาน ดังเช่นที่กำหนดโดยมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)[7] จะช่วยผู้สอบบัญชีในการใช้ดุลยพินิจอย่างรอบคอบและสมเหตุสมผล

...

หลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอและความเสี่ยงในการสอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ 5 และ 17)

ความเพียงพอและความเหมาะสมของหลักฐานการสอบบัญชี

ก30. หลักฐานการสอบบัญชีมีความจำเป็นต่อการสนับสนุนความเห็นและรายงานของผู้สอบบัญชี หลักฐานการสอบบัญชีได้มาจากการเก็บรวบรวมและส่วนใหญ่ได้มาจากการใช้วิธีการตรวจสอบ

---

[3] มาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 ย่อหน้าที่ ~~20–25~~29

[4] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 16–21

[5] ~~มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 ย่อหน้าที่ 9–12~~

[6] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ก10

[7] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ~~18~~35

ในระหว่างการตรวจสอบ อย่างไรก็ตาม หลักฐานการสอบบัญชีอาจรวมถึงข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งอื่น เช่น การตรวจสอบครั้งก่อน ๆ (เมื่อผู้สอบบัญชีได้พิจารณาแล้วว่ามีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นหลังจากการตรวจสอบครั้งก่อนหรือไม่ ที่อาจกระทบต่อความเกี่ยวข้องของข้อมูลนั้นกับการตรวจสอบในปัจจุบัน[8]) หรือข้อมูลที่ได้รับจากการตอบรับหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าหรืองานตรวจสอบของสำนักงาน~~วิธีการควบคุมคุณภาพของสำนักงานเกี่ยวกับการตอบรับและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้า~~ นอกเหนือจากแหล่งอื่นภายในและภายนอกกิจการแล้ว บันทึกทางการบัญชีของกิจการยังเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญของหลักฐานการสอบบัญชี นอกจากนี้ ข้อมูลที่อาจใช้เป็นหลักฐานการสอบบัญชีอาจถูกจัดเตรียมขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นพนักงานหรือถูกว่าจ้างโดยกิจการ หลักฐานการสอบบัญชีประกอบด้วยทั้งข้อมูลที่สนับสนุนและยืนยันสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้เกี่ยวกับงบการเงิน และข้อมูลอื่นที่ขัดแย้งกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้เกี่ยวกับงบการเงิน นอกจากนี้ ในบางกรณี การไม่มีข้อมูล (ตัวอย่างเช่น การที่ผู้บริหารปฏิเสธที่จะให้คำรับรองตามที่ถูกร้องขอ) ก็ถือว่าเป็นหลักฐานการสอบบัญชีด้วยเช่นกัน งานส่วนใหญ่ของผู้สอบบัญชีในการกำหนดรูปแบบของความเห็นของผู้สอบบัญชีประกอบด้วยการรวบรวมและการประเมินหลักฐานการสอบบัญชี

...

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 210 เรื่อง ข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี

คำนำ

ขอบเขตของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้

1. มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ว่าด้วยเรื่องความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการเห็นชอบกับข้อตกลงในงานสอบบัญชีกับผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล (ในกรณีที่เหมาะสม) ซึ่งรวมถึงการกำหนดเงื่อนไขเบื้องต้นสำหรับการตรวจสอบ ความรับผิดชอบส่วนอื่นที่ยังมีอยู่ของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล (ในกรณีที่เหมาะสม) มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)[9] ว่าด้วยเรื่องลักษณะของการรับงานซึ่งอยู่ในการควบคุมของผู้สอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก1)

...

[8] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง 2564) “การระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ~~โดยการทำความเข้าใจกิจการและสภาพแวดล้อมของกิจการ~~” ย่อหน้าที่ ~~9~~16

[9] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) “การ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน”

ข้อกำหนด

...

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

ขอบเขตของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 1)

ก1. มาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1[10] เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของสำนักงานเกี่ยวกับการตอบรับและคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานบางด้าน~~งานที่ให้ความเชื่อมั่นซึ่งรวมถึงงานสอบบัญชีอาจถูกยอมรับเมื่อผู้ปฏิบัติงานพิจารณาว่าข้อกำหนดด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น ความเป็นอิสระ และความสามารถทางวิชาชีพ เป็นต้น ได้ถูกนำมาปฏิบัติแล้ว และเมื่อการปฏิบัติงานแสดงถึงลักษณะบางประการเท่านั้น~~[11] ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ (ซึ่งรวมถึงข้อกำหนดด้านความเป็นอิสระ) ~~ในส่วน~~ที่เกี่ยวกับการรับงานสอบบัญชี และข้อกำหนดดังกล่าวอยู่ภายในการควบคุมของผู้สอบบัญชีได้ถูกกล่าวไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)[12] มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์เหล่านั้น (หรือเงื่อนไขเบื้องต้น) ซึ่งอยู่ภายในการควบคุมของกิจการและมีความจำเป็นสำหรับผู้สอบบัญชีและผู้บริหารของกิจการที่ต้องเห็นชอบ

...

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 230 เรื่อง เอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบ

คำนำ

ขอบเขตของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้

...

ลักษณะและวัตถุประสงค์ของเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบ

...

3. เอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบมีวัตถุประสงค์อื่นหลายประการ ซึ่งรวมถึง
   - ช่วยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบในการวางแผนและปฏิบัติงานตรวจสอบ
   - ช่วยสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแล กำหนดแนวทางและควบคุมดูแลงานตรวจสอบ และปฏิบัติตามความรับผิดชอบในการสอบทานตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)[13]

---

[10] มาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 “การบริหารคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบหรือการสอบทานงบการเงิน หรืองานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง” ย่อหน้าที่ 30

[11] ~~“แม่บทสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่น” ย่อหน้าที่ 17~~

[12] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ~~9–11~~16–21

[13] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) “การ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน” ย่อหน้าที่ ~~15–17~~29–34

- ช่วยให้สามารถระบุความรับผิดชอบของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีต่องานที่ทำได้เก็บรักษาบันทึกของเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อเนื่องเพื่อการตรวจสอบในอนาคต
- ช่วยให้สามารถปฏิบัติการสอบทาน~~การควบคุม~~คุณภาพงานตรวจสอบ[14] การสอบทานงานประเภทอื่น[15] และกิจกรรมติดตามผลภายใต้ระบบการบริหารคุณภาพของสำนักงาน~~และตรวจทานได้ ตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1[16] และมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220[17]~~
- ช่วยให้สามารถปฏิบัติการตรวจทานโดยหน่วยงานภายนอกได้ ตามข้อกำหนดทางกฎหมายหรือข้อกำหนดอื่นที่เกี่ยวข้อง

...

ข้อกำหนด

...

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบที่ใช้และหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ

...

รูปแบบ เนื้อหา และขอบเขตของเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 8)

...

เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ 8(ก))

...

ก7. เอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบให้หลักฐานที่แสดงว่าการตรวจสอบเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชี อย่างไรก็ตาม ผู้สอบบัญชีไม่จำเป็นหรือไม่สามารถกระทำได้ในทางปฏิบัติที่จะบันทึกทุกเรื่องที่พิจารณาหรือทุกดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพที่ใช้ในการตรวจสอบหนึ่ง ๆ นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีไม่จำเป็นต้องบันทึกเกี่ยวกับการปฏิบัติตามเรื่องต่าง ๆ แยกไว้ต่างหาก (ดังเช่นในรายการเพื่อตรวจสอบ) หากเอกสารที่อยู่ในแฟ้มงานตรวจสอบแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติตามนั้นได้ ตัวอย่างเช่น

- การมีแผนการตรวจสอบที่มีการบันทึกไว้อย่างเพียงพอ แสดงให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีได้วางแผนการตรวจสอบแล้ว

---

[14] มาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 2 “การสอบทานคุณภาพงาน”

[15] มาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 “การบริหารคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบหรือการสอบทานงบการเงินหรืองานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง” ย่อหน้าที่ ก135

~~[16] มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 “การควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงินและงานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง” ย่อหน้าที่ 32–33 และ 35–38 และ 48~~

~~[17] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 ย่อหน้าที่ 2~~

- การมีหนังสือตอบรับงานที่ลงลายมือชื่อแล้วในแฟ้มงานตรวจสอบ แสดงให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีได้เห็นชอบกับข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชีกับผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล (ถ้ามี) แล้ว
- รายงานของผู้สอบบัญชีที่มีการแสดงความเห็นต่องบการเงินอย่างมีเงื่อนไขอย่างเหมาะสม แสดงให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขภายใต้สถานการณ์ที่ระบุไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชีแล้ว
- สำหรับข้อกำหนดที่ต้องนำไปปฏิบัติตลอดระยะเวลาของการตรวจสอบ การปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวอาจแสดงให้เห็นในแฟ้มงานตรวจสอบได้หลายวิธี
    - ตัวอย่างเช่น การบันทึกการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพของผู้สอบบัญชีอาจไม่ได้ถูกบันทึกเฉพาะเจาะจง แต่กระนั้น เอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบอาจให้หลักฐานที่แสดงถึงการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพของผู้สอบบัญชี ตามมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งหลักฐานดังกล่าวอาจรวมถึงวิธีการตรวจสอบโดยเฉพาะที่ใช้เพื่อยืนยันความถูกต้องของคำตอบของผู้บริหารต่อข้อซักถามของผู้สอบบัญชี
    - ในทำนองเดียวกัน การที่ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบรับผิดชอบในการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ~~และการปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีนั้น~~และการสอบทานงานของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานนั้น[18] อาจแสดงให้เห็นได้หลายวิธีในเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบ ซึ่งอาจรวมถึงเอกสารหลักฐานที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม~~ในขั้นตอนต่าง ๆ ของ~~ในการตรวจสอบ~~อย่างทันท่วงที~~ เช่น การมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ~~ตามที่กำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง)~~[19]

...

ก13. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) มีข้อกำหนดและแนวทางเกี่ยวกับการสอบทาน ~~กำหนดให้ผู้สอบบัญชีสอบทานงานตรวจสอบที่ทำโดยการสอบทาน~~เอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบ[20] ข้อกำหนดที่ให้บันทึกว่าใครเป็นผู้สอบทานงานตรวจสอบที่ทำ ไม่ได้หมายความว่ากระดาษทำการแต่ละแผ่นต้องแสดงให้เห็นถึงหลักฐานของการสอบทาน อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนดดังกล่าวหมายถึงการบันทึกว่างานตรวจสอบอะไรที่ถูกสอบทาน ใครเป็นผู้สอบทานงานดังกล่าว และวันที่ที่สอบทานงานดังกล่าว

...

[18] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 29

[19] ~~มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง) "การระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญโดยการทำความเข้าใจกิจการและสภาพแวดล้อมของกิจการ" ย่อหน้าที่ 10~~

[20] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ~~17~~29-34

เรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ 13)

ก20. ตัวอย่างของสถานการณ์ที่ไม่ปกติรวมถึงข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในวันที่ในรายงานผู้สอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีทราบภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี และหากทราบ ณ วันที่นั้น อาจเป็นเหตุให้มีการแก้ไขงบการเงินหรืออาจเป็นเหตุให้ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นแบบที่เปลี่ยนแปลงไปในรายงานของผู้สอบบัญชี[21] ข้อสรุปการปรับเปลี่ยนเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบอันเนื่องมาจากสถานการณ์ดังกล่าวต้องถูกสอบทานตามความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสอบทานที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)[22] ~~โดยที่ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบเป็นผู้รับผิดชอบขั้นสุดท้ายในการปรับเปลี่ยนนั้น~~

การรวบรวมแฟ้มงานตรวจสอบขั้นสุดท้าย (อ้างถึงย่อหน้าที่ 14-16)

ก21. มาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 กำหนดให้ระบบการบริหารคุณภาพของสำนักงานต้องจัดให้มีวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพซึ่งระบุการรวบรวมเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบอย่างทันท่วงทีภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี~~นโยบายและวิธีปฏิบัติในการรวบรวมแฟ้มงานตรวจสอบให้เสร็จสมบูรณ์อย่างทันท่วงที~~[23] กรอบเวลาที่เหมาะสมสำหรับการรวบรวมแฟ้มงานตรวจสอบขั้นสุดท้ายให้เสร็จสมบูรณ์ โดยปกติแล้วไม่เกิน 60 วัน ภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี[24]

...

ก23. มาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 กำหนดให้ระบบการบริหารคุณภาพของสำนักงานต้องจัดให้มีวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพซึ่งระบุการคงไว้และ~~นโยบายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ~~การเก็บรักษาเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบที่เหมาะสมต่อความจำเป็นของสำนักงานและปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง หรือมาตรฐานวิชาชีพ[25] ระยะเวลาการเก็บรักษาสำหรับงานตรวจสอบโดยปกติแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นับจากวันที่ในรายงานผู้สอบบัญชี หรือ หากเป็นวันที่หลังจากนั้น ให้ใช้วันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของกลุ่มกิจการ (ถ้ามี)[26]

ก24. ตัวอย่างของสถานการณ์ที่ผู้สอบบัญชีอาจเห็นว่ามีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบที่มีอยู่ หรือเพิ่มเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบใหม่ ภายหลังจากที่การรวบรวมแฟ้มเสร็จสมบูรณ์แล้ว ได้แก่ ความจำเป็นที่จะต้องทำให้เอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบที่มีอยู่ให้ชัดเจนขึ้น ซึ่งเกิดจากข้อคิดเห็นที่ได้รับระหว่างกิจกรรมการติดตามผล ~~การตรวจทานโดยบุคคลภายใน~~หรือการตรวจอย่างเป็นทางการโดยบุคคลภายนอก

---

[21] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 560 “เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงิน” ย่อหน้าที่ 14

[22] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ~~16~~29-34

[23] มาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 ย่อหน้าที่ ~~45~~31(ฉ)

[24] มาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 ย่อหน้าที่ ~~ก54~~ก83

[25] มาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 ย่อหน้าที่ ~~47~~31(ฉ)

[26] มาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 ย่อหน้าที่ ~~ก61~~ก85

ภาคผนวก (อ้างถึงย่อหน้าที่ 1)

ข้อกำหนดโดยเฉพาะเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบในมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับอื่น

ภาคผนวกนี้ระบุย่อหน้าในมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับอื่น และมีข้อกำหนดโดยเฉพาะเกี่ยวกับเอกสารหลักฐาน รายการนี้ไม่ได้ทดแทนการพิจารณาข้อกำหนดและการนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่นที่เกี่ยวข้องในมาตรฐานการสอบบัญชี

- มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 210 เรื่อง "ข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี" – ย่อหน้าที่ 10-12
- มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) เรื่อง "การ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน" – ย่อหน้าที่ ~~24-25~~41

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 250 (ปรับปรุง) เรื่อง การพิจารณากฎหมายและข้อบังคับในการตรวจสอบงบการเงิน

คำนำ

...

ข้อกำหนด

...

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

...

การประเมินผลกระทบจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่พบหรือสงสัย (อ้างถึงย่อหน้าที่ 22)

...

ก25. ในบางสถานการณ์ที่ได้รับอนุญาตโดยกฎหมายหรือข้อบังคับ ผู้สอบบัญชีอาจพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องถอนตัวจากงานสอบบัญชี ตัวอย่างเช่น หากผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลไม่ดำเนินการแก้ไขตามที่ผู้สอบบัญชีพิจารณาว่าเหมาะสมในสถานการณ์นั้น หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่พบหรือสงสัยนั้นทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ของผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล แม้ว่าการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับนั้นจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงิน ผู้สอบบัญชีอาจพิจารณาถึงความเหมาะสมในการได้มาซึ่งคำแนะนำทางกฎหมายเพื่อตัดสินใจว่าเหมาะสมที่จะถอนตัวจากงานสอบบัญชีหรือไม่ เมื่อผู้สอบบัญชีตัดสินใจว่าการถอนตัวจากงานสอบบัญชีนั้นเหมาะสม การถอนตัวนั้นไม่ถือว่าทดแทนการปฏิบัติตามความรับผิดชอบอื่นภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ หรือข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบสนองการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและ ข้อบังคับที่พบหรือสงสัย นอกจากนี้ ย่อหน้าที่ ~~ก9~~ก55 ของมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)[27] ระบุว่า

[27] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) "การ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน"

บางข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณกำหนดให้ผู้สอบบัญชีคนก่อนรับคำร้องขอจากผู้สอบบัญชีที่ได้รับการเสนอชื่อให้รับงานต่อ ในการจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับให้กับผู้สอบบัญชีที่รับงานต่อ

...

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 260 (ปรับปรุง) เรื่อง การสื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

คำนำ

...

ข้อกำหนด

...

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

...

เรื่องที่ต้องสื่อสาร

...

เรื่องที่สำคัญที่พบจากการสอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ 16)

...

เรื่องที่สำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงิน (อ้างถึงย่อหน้าที่ 16(จ))

ก28. นอกเหนือจากข้อกำหนดที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 16(ก)–(ง) และการนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้สอบบัญชีอาจพิจารณาสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องอื่นที่ปรึกษาหารือหรือที่พิจารณาโดยผู้สอบทาน~~การควบคุม~~คุณภาพงานตรวจสอบ (ในกรณีที่มีการแต่งตั้ง) ~~ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220~~[28]

ภาคผนวก 1
(อ้างถึงย่อหน้าที่ 3)

ข้อกำหนดเฉพาะที่ระบุในมาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 และมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับอื่น ๆ ที่อ้างถึงการสื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

[28] ~~อ่านย่อหน้าที่ 19–22 และ ก23–ก32 ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 "การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน"~~

ภาคผนวกนี้ระบุถึงย่อหน้าที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1[29] และมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับอื่น ๆ ที่ระบุถึงการสื่อสารประเด็นเฉพาะกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล รายชื่อมาตรฐานต่อไปนี้ไม่ได้เป็นการทดแทนการพิจารณาข้อกำหนดและการนำไปใช้และคำอธิบายเพิ่มเติมที่ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับต่าง ๆ

- มาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 “การ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบ~~และ~~หรือการสอบทานงบการเงิน~~และ~~ หรืองานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง” ย่อหน้าที่ ~~30(ก)~~34(จ)

...

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 300 เรื่อง การวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน

คำนำ

ขอบเขตของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้

1. มาตรฐานฉบับนี้เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีในการวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ใช้เป็นกรอบสำหรับการตรวจสอบงบการเงินสำหรับปีถัดไปของลูกค้ารายเดิม ทั้งนี้ ประเด็นที่ผู้สอบบัญชีควรพิจารณาเพิ่มเติมในการวางแผนงานเมื่อรับงานสอบบัญชีครั้งแรกได้แสดงไว้ต่างหาก

~~**บทบาทและช่วงเวลาของการวางแผนงาน**~~

2. การวางแผนงานตรวจสอบ เกี่ยวข้องกับการจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและการพัฒนาแผนการสอบบัญชี การบริหารคุณภาพในระดับงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ร่วมกับการวางแผนงานตรวจสอบที่เพียงพอตามมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้จะช่วยผู้สอบบัญชีในการตรวจสอบงบการเงินหลายประการ ซึ่งรวมถึง (อ้างถึงย่อหน้าที่ ~~ก1~~ก0-ก3)
    - ช่วยผู้สอบบัญชีให้แน่ใจว่าได้มีการพิจารณาเรื่องที่สำคัญต่อการตรวจสอบอย่างเหมาะสม
    - ช่วยผู้สอบบัญชีในการระบุประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที
    - ช่วยผู้สอบบัญชีให้จัดการและบริหารงานสอบบัญชีอย่างเหมาะสม เพื่อให้งานสอบบัญชีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
    - ช่วยในการเลือกสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีระดับความรู้และความสามารถที่เหมาะสม เพื่อให้ตอบสนองต่อความเสี่ยงที่คาดการณ์ไว้ และช่วยในการมอบหมายงานให้แก่สมาชิกอย่างเหมาะสม
    - ช่วยในการกำหนดแนวทางและควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ และสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ
    - ช่วยในการประสานงานกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มและผู้เชี่ยวชาญ (ถ้าเกี่ยวข้อง)

[29] มาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 “การ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบ ~~และ~~หรือการสอบทานงบการเงิน ~~และ~~หรืองานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง”

...

ข้อกำหนด

...

กิจกรรมเบื้องต้นของการสอบบัญชี

6. ผู้สอบบัญชีต้องปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้เมื่อเริ่มต้นการตรวจสอบบัญชีในงวดปัจจุบัน

   (ก) ปฏิบัติตามวิธีการที่กำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ที่เกี่ยวกับการตอบรับงานและคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานตรวจสอบนั้น[30]

   (ข) ประเมินการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)[31] และ

   (ค) ทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 210[32] (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก5-ก7)

กิจกรรมการวางแผนงาน

...

8. ในการจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวม ผู้สอบบัญชีต้องพิจารณาข้อมูลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) และ

   (ก) ระบุลักษณะของงานตรวจสอบซึ่งจะกำหนดขอบเขตของงาน

   (ข) ทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการรายงานตามข้อตกลงรับงาน เพื่อการกำหนดช่วงเวลาในการตรวจสอบ และลักษณะของการติดต่อสื่อสารที่จำเป็น

   (ค) พิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งผู้สอบบัญชีใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพแล้วเห็นว่ามีนัยสำคัญในการกำหนดแนวทางในการทำงานของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ

   (ง) พิจารณาถึงผลของกิจกรรมเบื้องต้นของการสอบบัญชี และพิจารณาว่าความรู้ของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบที่ได้จากการปฏิบัติงานอื่นในกิจการนั้น ๆ มีความเกี่ยวข้องหรือนำมาใช้ได้หรือไม่

   (จ) กำหนดลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของทรัพยากรที่จำเป็นที่จะใช้ในการตรวจสอบบัญชี[33] (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก8-ก11)

9. ผู้สอบบัญชีต้องพัฒนาแผนการสอบบัญชี ซึ่งต้องรวมถึงการอธิบายความที่เกี่ยวกับ

   (ก) ลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ และการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก16-ก17)

---

[30] ตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) "การ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน" ย่อหน้าที่ ~~12-13~~22-24

[31] ตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ~~9-11~~16-21

[32] ตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 210 "ข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี" ย่อหน้าที่ 9-13

[33] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 25

(~~ก~~ข) ลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขต ของวิธีการประเมินความเสี่ยงซึ่งได้วางแผนไว้ตามที่ได้ระบุไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง 2564)[34]

(~~ข~~ค) ลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขต ของวิธีการตรวจสอบที่วางแผนไว้ในระดับที่เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ ตามที่กำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330[35]

(~~ค~~ง) วิธีการตรวจสอบอื่น ๆ ที่ได้วางแผนไว้ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติในการตรวจสอบ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก12-ก14)

...

~~11. ผู้สอบบัญชีต้องวางแผนลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบรวมถึงการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก16- ก17)~~

เอกสารหลักฐาน

12. ผู้สอบบัญชีต้องจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับ[36]

(ก) กลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวม

(ข) แผนการสอบบัญชี และ

(ค) การเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมหรือแผนการสอบบัญชีที่มีนัยสำคัญในระหว่างการตรวจสอบ ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญเกี่ยวกับลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมถึงการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ[37] และเหตุผลสำหรับการเปลี่ยนแปลงนั้น (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก18-ก21)

ข้อพิจารณาเพิ่มเติมในการรับงานสอบบัญชีครั้งแรก

13. ผู้สอบบัญชีต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้ก่อนที่จะเริ่มการตรวจสอบครั้งแรก

(ก) ปฏิบัติตามขั้นตอนตามที่กำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) เกี่ยวกับการตอบรับความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานตรวจสอบ[38]

(ข) ติดต่อสื่อสารกับผู้สอบบัญชีคนก่อน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้สอบบัญชี เพื่อปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก22)

...

---

[34] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง 2564) "การระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ~~โดยการทำความเข้าใจกิจการและสภาพแวดล้อมของกิจการ~~"

[35] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330 "วิธีปฏิบัติของผู้สอบบัญชีในการตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้"

[36] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 230 "เอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบ" ย่อหน้าที่ 8-11 และ ก6

[37] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 30 และ ก91-ก92

[38] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ~~12-13~~22-24

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

ก0. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบบางด้านของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพในระดับของงานตรวจสอบงบการเงิน และความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน ข้อมูลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) มีความเกี่ยวข้องกับมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ ตัวอย่างเช่น ตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานต้องพิจารณาว่าสำนักงานได้มอบหมายหรือจัดหาทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสมในการปฏิบัติงานให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยคำนึงถึงลักษณะและสถานการณ์ของงานสอบบัญชี การพิจารณาดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องโดยตรงในการทำให้มั่นใจเกี่ยวกับลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของทรัพยากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมตามที่กำหนดในย่อหน้าที่ 8 ของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้

บทบาทและช่วงเวลาของการวางแผนงาน (อ้างถึงย่อหน้าที่ 2)

ก1. ลักษณะและขอบเขตของกิจกรรมการวางแผนงานตรวจสอบจะขึ้นอยู่กับขนาดและความซับซ้อนของกิจการ ประสบการณ์ของสมาชิกหลักในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบจากการตรวจสอบในปีก่อน ๆ ในกิจการนั้น และการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นระหว่างการตรวจสอบ ในการวางแผนการสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีอาจใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารโครงการต่าง ๆ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)[39] อธิบายถึงวิธีการที่เทคนิคและเครื่องมือดังกล่าวอาจช่วยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบในการบริหารคุณภาพงานตรวจสอบ

...

ก3. ผู้สอบบัญชีอาจปรึกษาหารือกับผู้บริหารของกิจการเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของการวางแผนเพื่อ~~ช่วยในการปฏิบัติงานและบริหารงานตรวจสอบ~~ช่วยผู้สอบบัญชีในการบริหารและบรรลุคุณภาพในระดับงานตรวจสอบ (ตัวอย่างเช่น เพื่อประสานวิธีการตรวจสอบที่ได้วางแผนไว้กับงานที่ทำโดยบุคลากรของกิจการ) ถึงแม้ว่าการปรึกษาหารือดังกล่าวจะเกิดขึ้นบ่อยครั้ง กลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชีก็ยังอยู่ในความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี เมื่อมีการปรึกษาหารือกับผู้บริหารเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีต้องใช้ความระมัดระวังเพื่อไม่ให้ประสิทธิผลการตรวจสอบลดลง ตัวอย่างเช่น การปรึกษาหารือกับผู้บริหารเกี่ยวกับลักษณะและช่วงเวลาของวิธีการตรวจสอบในรายละเอียดอาจจะลดประสิทธิผลในการตรวจสอบ เนื่องจากผู้บริหารสามารถที่จะคาดการณ์เกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบได้ง่ายขึ้น

...

กิจกรรมเบื้องต้นของการสอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ 6)

ก5. การปฏิบัติตามกิจกรรมเบื้องต้นของการสอบบัญชีที่ระบุในย่อหน้าที่ 6 ในช่วงเริ่มต้นของงานตรวจสอบบัญชีในงวดปัจจุบัน ช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถระบุและประเมินเหตุการณ์หรือ

[39] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ก73–ก74

สถานการณ์ที่อาจมีผลกระทบในทางลบต่อความสามารถในการ~~วางแผนและการปฏิบัติงานสอบบัญชี~~บริหารและบรรลุคุณภาพในระดับงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)

ก6. การปฏิบัติตามกิจกรรมเบื้องต้นของการสอบบัญชีช่วยผู้สอบบัญชีในการวางแผนงานตรวจสอบเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ~~ตัวอย่าง~~เช่น

- ~~ผู้สอบบัญชีสามารถ~~รักษาความเป็นอิสระที่จำเป็นและสามารถที่จะปฏิบัติงานสอบบัญชีตามข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี
- พิจารณาว่าไม่มีเรื่องที่เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ของผู้บริหารที่อาจกระทบต่อความสมัครใจในการรับงานสอบบัญชีที่ต่อเนื่อง
- พิจารณาว่าไม่มีเรื่องที่เข้าใจไม่ตรงกันกับลูกค้าเกี่ยวกับข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี

~~ก7. การพิจารณาของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการรับงานสอบบัญชีที่ต่อเนื่องและข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณซึ่งรวมถึงความเป็นอิสระนั้นจะเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาที่ตรวจสอบตามเงื่อนไขและสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป~~ การปฏิบัติงานเบื้องต้นทั้งที่เกี่ยวข้องกับการรับงานสอบบัญชีที่ต่อเนื่องและการประเมินด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี (รวมถึงความเป็นอิสระ) เมื่อเริ่มงานตรวจสอบในงวดปัจจุบัน จะต้องทำก่อนที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบในขั้นตอนที่สำคัญของการตรวจสอบบัญชีในงวดปัจจุบัน ทั้งนี้ในแง่ของการรับงานสอบบัญชีที่ต่อเนื่อง ขั้นตอนเบื้องต้นดังกล่าวมักจะเกิดขึ้นภายหลัง (หรือต่อเนื่อง) จากการสิ้นสุดการตรวจสอบบัญชีของรอบบัญชีก่อน

กิจกรรมการวางแผนงาน

กลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวม (อ้างถึงย่อหน้าที่ 7–8)

ก8. กระบวนการในการจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวม~~ช่วยผู้สอบบัญชีในการกำหนด~~อาจรวมถึงเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสำเร็จของขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงของผู้สอบบัญชี)

- ลักษณะของทรัพยากร (บุคคล เทคโนโลยี หรือทางปัญญา) ที่จะนำไปใช้สำหรับการตรวจสอบในแต่ละงานเป็นการเฉพาะ ~~เช่น~~ตัวอย่างเช่น การนำ~~ใช้~~สมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์มาใช้~~ที่เหมาะสม~~ในงานที่มีความเสี่ยงสูง หรือ~~ใช้~~มอบหมายผู้เชี่ยวชาญ~~ใน~~เพื่อจัดการกับประเด็นที่ซับซ้อน
- จำนวนทรัพยากรที่จะจัดสรรไปตามงานตรวจสอบต่าง ๆ เป็นการเฉพาะ ~~เช่น~~ตัวอย่างเช่น การกำหนดจำนวนสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่มอบหมายให้~~ร่วมสังเกตการณ์~~เข้าร่วมการตรวจนับสินค้าคงเหลือในสถานที่ตั้ง~~ที่มีสาระสำคัญ~~หลายแห่ง ขอบเขตของการสอบทานงานของผู้สอบบัญชีอื่นในกรณีของการตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการ หรือการจัดสรรจำนวนชั่วโมงการทำงานให้งานที่มีความเสี่ยงสูง
- การกำหนดว่าจะใช้ทรัพยากรในการทำงานแต่ละงานเมื่อไร เช่น ในช่วงการตรวจสอบระหว่างกาล หรือ ณ วันตรวจตัดยอดที่สำคัญ และ
- การพิจารณาว่าจะ~~บริหาร~~ ให้แนวทาง ~~และ~~ควบคุมดูแล หรือใช้ทรัพยากรเหล่านั้นอย่างไร ~~เช่น~~ตัวอย่างเช่น จะมีการจัดการประชุมเพื่ออธิบายงานโดยสรุปให้กับสมาชิกในกลุ่มเมื่อใด

การสอบทานงานโดยผู้สอบบัญชีและผู้จัดการที่รับผิดชอบงานตรวจสอบจะทำอย่างไร (เช่น ในสถานที่ทำงานของลูกค้า หรือนอกสถานที่ทำงานของลูกค้า) ~~และจะมีการสอบทานการควบคุมคุณภาพหรือไม่~~

ก8ก. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) มีข้อกำหนดและแนวทางเกี่ยวกับทรัพยากรสำหรับงานตรวจสอบและการปฏิบัติงานตรวจสอบ (ซึ่งรวมถึงการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบและการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ)

...

การกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแลและการสอบทาน (อ้างถึงย่อหน้าที่ 11)

ก16. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) กล่าวถึงความรับผิดของของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบเกี่ยวกับลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมถึงการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบนั้น[40] ~~ลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมถึงการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มนั้นอาจแตกต่างกันขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ซึ่งรวมถึง~~

- ~~ขนาดและความซับซ้อนของกิจการ~~
- ~~เรื่องที่ตรวจสอบ~~
- ~~ความเสี่ยงของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ได้ประเมินไว้ (ตัวอย่างเช่น เมื่อความเสี่ยงของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ได้ประเมินไว้เพิ่มขึ้น ผู้สอบบัญชีต้องขยายขอบเขต และระยะเวลาของการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ พร้อมทั้งสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบโดยละเอียดมากขึ้น)~~
- ~~ความรู้ความสามารถของสมาชิกในกลุ่มที่ปฏิบัติงานตรวจสอบแต่ละบุคคล~~

~~มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 ได้ให้แนวทางเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางการควบคุมดูแลและการสอบทานงานตรวจสอบ~~[41]

~~*ข้อพิจารณาเฉพาะสำหรับกิจการขนาดเล็ก*~~

~~ก17. หากการตรวจสอบดำเนินการโดยผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบเพียงคนเดียว คำถามเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบและการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มจะไม่เกิดขึ้น ในกรณีดังกล่าว ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบ ซึ่งได้ปฏิบัติงานในทุกส่วนด้วยตนเองจะรับรู้ประเด็นที่สำคัญทั้งหมด ความเหมาะสมของการใช้ดุลยพินิจ~~

[40] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 29–31

[41] ~~มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 ย่อหน้าที่ 15–17~~

~~ในการตรวจสอบอาจเป็นปัญหาในทางปฏิบัติเมื่อบุคคลเพียงคนเดียวดำเนินการตรวจสอบทั้งหมด เมื่อมีเหตุการณ์ซับซ้อนหรือไม่ปกติเข้ามาเกี่ยวข้อง และผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานตรวจสอบเพียงผู้เดียวอาจมีความจำเป็นที่จะต้องขอคำปรึกษาจากผู้สอบบัญชีอื่นที่มีประสบการณ์ที่เหมาะสมหรือหน่วยงานทางวิชาชีพสอบบัญชี~~

เอกสารหลักฐาน (อ้างถึงย่อหน้าที่ 12)

ก18. เอกสารหลักฐานสำหรับกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมเป็นบันทึกการตัดสินใจที่สำคัญ~~ที่พิจารณาแล้วว่าจำเป็นในการวางแผนการสอบบัญชีที่เหมาะสม และ~~ในการบริหารคุณภาพในระดับงานตรวจสอบ และเป็นวิธีการ~~เพื่อ~~สื่อสารเรื่องที่สำคัญกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ ตัวอย่างเช่น ผู้สอบบัญชีอาจสรุปกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมในรูปแบบของบันทึกช่วยจำที่แสดงถึงการตัดสินใจที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตโดยรวม ช่วงเวลา และการปฏิบัติการตรวจสอบ

...

ก20ก. นอกจากนี้ เอกสารหลักฐานของการกำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบและการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) อาจช่วยบันทึกการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญของลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตที่วางแผนไว้เกี่ยวกับการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ

...

ข้อพิจารณาเพิ่มเติมในการรับงานสอบบัญชีครั้งแรก (อ้างถึงย่อหน้าที่ 13)

ก22. วัตถุประสงค์ของการวางแผนการสอบบัญชีในครั้งแรกและของการตรวจสอบงบการเงินที่เคยตรวจสอบแล้วไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม สำหรับการสอบบัญชีในครั้งแรก ผู้สอบบัญชีอาจจำเป็นต้องขยายกิจกรรมการวางแผนการสอบบัญชี เนื่องจากผู้สอบบัญชีไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับกิจการเช่นเดียวกับการวางแผนการตรวจสอบงบการเงินที่เคยตรวจสอบแล้ว สำหรับการสอบบัญชีในครั้งแรก ผู้สอบบัญชีอาจพิจารณาเรื่องดังต่อไปนี้เพิ่มเติมในการจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชี

- ผู้สอบบัญชีควรติดต่อกับผู้สอบบัญชีคนก่อน ตัวอย่างเช่น การสอบทานเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบของผู้สอบบัญชีคนก่อน เว้นแต่จะมีกฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไว้
- พิจารณาถึงประเด็นที่สำคัญ (รวมถึงการประยุกต์ใช้หลักการบัญชี หรือมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานการรายงาน) ที่ได้จากการปรึกษาหารือกับผู้บริหารของกิจการในช่วงแรกที่รับงานสอบบัญชี รวมทั้งแจ้งให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลกิจการทราบถึงประเด็นเหล่านั้นและผลกระทบของเรื่องดังกล่าวต่อกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชี

- วิธีการตรวจสอบที่จำเป็นเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอสำหรับยอดยกมา[42]
- ~~วิธีปฏิบัติ~~การตอบสนองอื่น ๆ ที่ได้ออกแบบและนำไปปฏิบัติ~~กำหนดไว้ในระบบการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของ~~โดยสำนักงานสอบบัญชีสำหรับการรับงานสอบบัญชีเป็นครั้งแรก (ตัวอย่างเช่น ระบบการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีอาจรวมถึงการตอบสนองที่~~มีการ~~กำหนดให้ผู้สอบบัญชีอื่น~~หรือผู้สอบบัญชีอาวุโส~~หรือผู้มีอำนาจที่เหมาะสมทำการสอบทานกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติวิธีการตรวจสอบที่สำคัญ หรือสอบทานรายงานก่อนการออกรายงานจริง)

ภาคผนวก

(อ้างถึงย่อหน้าที่ 7–8 และ ก8–ก11)

ข้อพิจารณาในการจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวม

ภาคผนวกนี้ได้ให้ตัวอย่างของเรื่องที่ผู้สอบบัญชีควรพิจารณาใน~~การจัดทำกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวม~~การบริหารคุณภาพในระดับงานตรวจสอบ ซึ่งเรื่องเหล่านี้หลายเรื่องจะส่งผลต่อกลยุทธ์การสอบบัญชีโดยรวมและแผนการสอบบัญชีในรายละเอียดของผู้สอบบัญชี ตัวอย่างจะครอบคลุมถึงเรื่องหลาย ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับงานสอบบัญชีต่าง ๆ ในขณะที่บางเรื่องที่จะอ้างถึงในลำดับถัดไปอาจกำหนดโดยมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับอื่น บางเรื่องอาจไม่เกี่ยวข้องกับการรับงานบางประเภทและอาจมีเรื่องอื่นนอกเหนือจากที่ระบุไว้

ลักษณะ ช่วงเวลา และขอบเขตของทรัพยากร

- ~~การคัดเลือก~~ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางเทคโนโลยี และทรัพยากรทางปัญญาที่มอบหมายหรือจัดหาให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ (เช่น การมอบหมายกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ ~~(ในกรณีที่จำเป็น อาจรวมถึงผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงาน)~~ และการมอบหมายงานตรวจสอบให้กับสมาชิกในกลุ่ม รวมถึงการมอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มซึ่งมีประสบการณ์ที่เหมาะสมทำงานที่อาจมีความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญสูง)
- ประมาณการระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบ รวมถึงการกำหนดระยะเวลาการตรวจสอบที่เหมาะสมสำหรับงานที่อาจมีความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญสูง

...

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง 2564) เรื่อง การระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง

...

คำอธิบายการนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

...

[42] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 510 “การตรวจสอบยอดยกมาในการสอบบัญชีครั้งแรก”

วิธีการประเมินความเสี่ยงและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

...

แหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลจากแหล่งอื่น

ก38. แหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องรวมถึง

- วิธีปฏิบัติของผู้สอบบัญชีในการตอบรับหรือการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าหรืองานสอบบัญชี ตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ซึ่งรวมถึงข้อสรุปที่ได้[43]

...

ปัจจัยด้านอุตสาหกรรม ปัจจัยด้านข้อกำหนดทางกฎหมายและปัจจัยภายนอกอื่น (อ้างถึงย่อหน้าที่ 19(ก)(2))

ปัจจัยด้านอุตสาหกรรม

...

ก69. อุตสาหกรรมที่กิจการดำเนินการอยู่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญเฉพาะเรื่อง ซึ่งความเสี่ยงเหล่านั้นอาจเกิดจากลักษณะของธุรกิจหรือระดับความเข้มงวดของข้อบังคับ

> **ตัวอย่าง**
>
> ในอุตสาหกรรมก่อสร้าง สัญญาระยะยาวอาจเกี่ยวข้องกับการประมาณการที่มีนัยสำคัญของรายได้และค่าใช้จ่าย ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ในกรณีดังกล่าว มีความจำเป็นที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบจะมีสมาชิกที่มี~~ความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นอย่างเพียงพอ~~ความรู้และความสามารถที่เหมาะสม[44]

การประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในระดับที่เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้

ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 32)

เหตุที่ต้องกำหนดความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญและผลกระทบกับการสอบบัญชี

ก218. การกำหนดความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญช่วยให้ผู้สอบบัญชีให้ความสนใจมากขึ้นต่อความเสี่ยงที่อยู่ในช่วงบนของระดับของความเสี่ยงสืบเนื่อง โดยการปฏิบัติการตอบสนองที่จำเป็นในบางเรื่อง เช่น

- ...

---

[43] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) “การ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน” ย่อหน้าที่ ~~12~~22-24

[44] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ~~14~~25-28

- การสอบทานเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบในเวลาที่เหมาะสมโดยผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานในขั้นตอนต่าง ๆที่เหมาะสม ทำให้สามารถแก้ปัญหาในเรื่องที่สำคัญต่าง ๆ (ซึ่งรวมถึงความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ) ได้ในเวลาที่เหมาะสมและเป็นที่พอใจของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานในหรือก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี[45]

...

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 500 เรื่อง หลักฐานการสอบบัญชี

...

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

หลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 6)

...

ก5. หลักฐานการสอบบัญชี เป็นเรื่องจำเป็นที่ใช้สนับสนุนความเห็นและรายงานของผู้สอบบัญชี หลักฐานการสอบบัญชีต้องมีการรวบรวมและได้รับจากวิธีการตรวจสอบในระหว่างการตรวจสอบ อย่างไรก็ตาม หลักฐานการสอบบัญชีอาจรวมถึงข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งอื่น เช่น การตรวจสอบในงวดก่อน (ทำให้ผู้สอบบัญชีระบุได้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงใดเกิดขึ้นหรือไม่ตั้งแต่การตรวจสอบงวดก่อน ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบในงวดปัจจุบัน[46]) หรือ~~วิธีการควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีในการรับงานสำหรับลูกค้าใหม่หรือการรับงานจากลูกค้าเดิมต่อจากงวดก่อน~~ ข้อมูลที่ได้รับจากสำนักงานในการตอบรับหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าหรืองานตรวจสอบ นอกจากบันทึกทางบัญชีของกิจการและแหล่งข้อมูลอื่นภายในกิจการก็เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญของหลักฐานการสอบบัญชี ข้อมูลที่อาจใช้เป็นหลักฐานการสอบบัญชีอาจจัดทำโดยการใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้บริหารหรือได้รับจากแหล่งข้อมูลภายนอก หลักฐานการสอบบัญชีประกอบด้วยข้อมูลทั้งที่สนับสนุนและสอดคล้องกันกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ รวมถึงข้อมูลที่ขัดแย้งกับสิ่งที่ผู้บริหารให้การรับรองไว้ นอกจากนี้ ในบางกรณีการขาดหายไปของข้อมูล (เช่น การที่ผู้บริหารปฏิเสธที่จะจัดทำคำรับรองของผู้บริหาร) ก็ถือเป็นหลักฐานการสอบบัญชีด้วยเช่นกัน

...

ข้อมูลที่ใช้เป็นหลักฐานการสอบบัญชี

ความเกี่ยวข้องและความน่าเชื่อถือ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 7)

ก30. ตามที่กล่าวในย่อหน้าที่ ก1 หลักฐานการสอบบัญชีเบื้องต้นที่ได้รับจากวิธีการตรวจสอบในระหว่างการตรวจสอบ อาจรวมถึงข้อมูลจากแหล่งที่มาอื่น ๆ เช่น การตรวจสอบงวดก่อน~~สำหรับบางกรณีวิธีการควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีในการรับงานสำหรับลูกค้าใหม่หรือการรับงานจากลูกค้าเดิมต่อจากงวดก่อน~~ ข้อมูลที่ได้รับจากสำนักงานในการตอบรับหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าหรืองานตรวจสอบ และในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นบางประการภายใต้

---

[45] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ~~17~~32 และ ~~ก19~~ก87–ก89

[46] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง 2564) ย่อหน้าที่ 16

กฎหมาย ข้อบังคับ หรือข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง (เช่น การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับของกิจการ) โดยความเกี่ยวข้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลมีผลกระทบต่อคุณภาพของหลักฐานการสอบบัญชีทั้งหมด

...

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 540 (ปรับปรุง) เรื่อง การตรวจสอบประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

คำนำ

...

ข้อกำหนด

...

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

...

วิธีการประเมินความเสี่ยงและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทักษะหรือความรู้เฉพาะทาง (อ้างถึงย่อหน้าที่ 15)

ก61. เรื่องที่อาจส่งผลกระทบต่อการพิจารณาของผู้สอบบัญชีว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบจำเป็นต้องมีทักษะและความชำนาญเฉพาะด้านหรือไม่ ตัวอย่างเช่น[47]

- ลักษณะของประมาณการทางบัญชีสำหรับบางธุรกิจหรือบางอุตสาหกรรม (ตัวอย่างเช่น สินแร่ สินทรัพย์ทางการเกษตร เครื่องมือทางการเงินที่ซับซ้อน หนี้สินตามสัญญาประกันภัย)

...

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 600 เรื่อง ข้อพิจารณาพิเศษ – การตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการรวมถึงงานของผู้สอบบัญชีอื่น

คำนำ

ขอบเขตของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้

...

4. ในการปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)[48] ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานของกลุ่มกิจการต้องพิจารณา~~มั่นใจ~~ว่าผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการที่ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ รวมถึงผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มมีความรู้และความสามารถที่เหมาะสมรวมถึงมีเวลา

---

[47] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) “การ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน” ย่อหน้าที่ ~~14~~25–26 และมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 300 “การวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน” ย่อหน้าที่ 8(จ)

[48] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) “การ~~ควบคุม~~บริหารการตรวจสอบงบการเงิน” ย่อหน้าที่ ~~14–15~~25–26

เพียงพอ ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานของกลุ่มกิจการมีความรับผิดชอบในการสั่งการและการควบคุมงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ และ~~การปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการด้วยเช่นกัน~~การสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานดังกล่าว[49]

5. ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานของกลุ่มกิจการใช้ข้อกำหนดตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) โดยไม่คำนึงว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการหรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือไม่ มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ช่วยให้ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานของกลุ่มกิจการปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ในขณะที่ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม

...

ข้อกำหนด

...

12. เพื่อปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการต้องพิจารณาตามการคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลว่าจะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอหรือไม่ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำงบการเงินรวม และข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการ เพื่อวัตถุประสงค์นี้ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มกิจการ กิจการภายในกลุ่มและสภาพแวดล้อมของกลุ่มกิจการอย่างเพียงพอที่จะกำหนดว่ากิจการภายในกลุ่มใดน่าจะเป็นกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ ในขณะที่ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มดังกล่าว ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการต้องประเมินว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการจะสามารถมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเหล่านั้นตามขอบเขตที่จำเป็นได้หรือไม่ เพื่อให้ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก10-ก12)

...

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 610 (ปรับปรุง) เรื่อง การใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายใน

...

ข้อกำหนด

...

การขอความช่วยเหลือโดยตรงจากผู้ตรวจสอบภายใน

34. ผู้สอบบัญชีต้องกำหนดแนวทาง ควบคุมดูแลและสอบทานผลงานที่ปฏิบัติโดยผู้ตรวจสอบภายในสำหรับงานตรวจสอบนั้นให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)[50] โดย

[49] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 29-31

[50] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) "การ~~ควบคุม~~บริหารการตรวจสอบงบการเงิน"

(ก) ลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการสอบทานต้องรับรู้ว่าผู้ตรวจสอบภายในไม่อิสระจากกิจการและต้องตอบสนองต่อผลของการประเมินปัจจัยต่าง ๆ ตามย่อหน้าที่ 29 ของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ และ

(ข) วิธีการสอบทานต้องรวมถึงการที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบหลักฐานการสอบบัญชีที่ใช้ประกอบในการปฏิบัติงานบางส่วนของผู้ตรวจสอบภายใน

การกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแลและการสอบทานโดยผู้สอบบัญชีสำหรับงานที่ปฏิบัติโดยผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความเพียงพอที่จะให้ผู้สอบบัญชีพิจารณาได้~~พอใจ~~ว่าผู้ตรวจสอบภายในได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนข้อสรุปในผลงานนั้น (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก40-ก41)

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

...

การพิจารณาว่าจะใช้ผลงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือไม่ ในเรื่องใด และมีขอบเขตเพียงใด

การประเมินหน่วยงานตรวจสอบภายใน

...

การนำวิธีการที่เป็นระบบและเป็นระเบียบแบบแผนมาใช้ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 15(ค))

ก11. ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อการพิจารณาของผู้สอบบัญชีว่าหน่วยงานตรวจสอบภายในได้นำวิธีการที่เป็นระบบและเป็นระเบียบแบบแผนมาใช้ในการวางแผนมาใช้หรือไม่มีดังนี้

- การมีอยู่ ความเพียงพอ และการใช้วิธีการตรวจสอบภายในที่ได้บันทึกไว้เป็นเอกสารหลักฐาน หรือแนวทางปฏิบัติที่ครอบคลุมถึงเรื่องต่าง ๆ เช่น การประเมินความเสี่ยง แนวการปฏิบัติงาน การจัดทำเอกสารหลักฐานและการรายงาน ลักษณะและขอบเขต ซึ่งเป็นสัดส่วนกับขนาดและสถานการณ์ของกิจการ
- หน่วยงานตรวจสอบภายในได้นำนโยบายและวิธีการการควบคุมคุณภาพที่เหมาะสมมาใช้หรือไม่ ตัวอย่างเช่น นโยบายหรือวิธีการ~~ตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1~~[51] ซึ่งอาจนำมาใช้ในหน่วยงานตรวจสอบภายใน (เช่น ส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นผู้นำ ทรัพยากรบุคคล และการปฏิบัติงาน) หรือข้อกำหนดด้านการควบคุมคุณภาพในมาตรฐานที่กำหนดโดยองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องสำหรับผู้ตรวจสอบภายใน องค์กรวิชาชีพเหล่านี้อาจกำหนด

[51] ~~มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 "การควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงิน และงานให้ความเชื่อมั่นอื่น ตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง"~~

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 620 เรื่อง การใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี

คำนำ

ขอบเขตของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้

...

2. มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ ไม่เกี่ยวข้องกับ

   (ก) สถานการณ์ที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบมีสมาชิกคนใดคนหนึ่งหรือปรึกษาหารือกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในด้านการบัญชีหรือการสอบบัญชี ซึ่งมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)[52] เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ดังกล่าว หรือ

   (ข) การที่ผู้สอบบัญชีใช้ผลงานของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่งที่มีความเชี่ยวชาญในด้านอื่นนอกเหนือจากการบัญชีหรือการสอบบัญชี ซึ่งผลงานในด้านนั้นของผู้นั้นถูกนำมาใช้โดยกิจการเพื่อช่วยกิจการในการจัดทำงบการเงิน (ผู้เชี่ยวชาญของผู้บริหาร) ซึ่งมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 500[53] เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ดังกล่าว

...

ข้อกำหนด

...

ลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบ

8. ลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 9-13 ของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้จะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในการพิจารณาถึงลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบดังกล่าว ผู้สอบบัญชีต้องพิจารณาเรื่องต่าง ๆ รวมถึง (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก10)

   (ก) ลักษณะของเรื่องที่ผลงานของผู้เชี่ยวชาญเข้าไปเกี่ยวข้อง

   (ข) ความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของเรื่องที่ผลงานของผู้เชี่ยวชาญเข้าไปเกี่ยวข้อง

   (ค) ความสำคัญของผลงานนั้นของผู้เชี่ยวชาญต่อบริบทของการตรวจสอบ

   (ง) ความรู้และประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีต่อผลงานในอดีตของผู้เชี่ยวชาญผู้นั้น และ

   (จ) การที่ผู้เชี่ยวชาญผู้นั้นอยู่ภายใต้ระบบการบริหาร~~นโยบายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุม~~คุณภาพของสำนักงานของผู้สอบบัญชีหรือไม่ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก11-ก13)

...

---

[52] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) "การ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน" ย่อหน้าที่ ~~ก11 และ ก21-ก23~~ก19

[53] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 500 "หลักฐานการสอบบัญชี" ย่อหน้าที่ ก45-ก59

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

การพิจารณาความจำเป็นในการใช้ผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ 7)

...

ก6. หากการจัดทำงบการเงินเกี่ยวข้องกับการใช้ผู้เชี่ยวชาญในด้านอื่นนอกเหนือจากการบัญชี ผู้สอบบัญชีซึ่งมีทักษะด้านการบัญชีและการสอบบัญชีอาจไม่มีความเชี่ยวชาญที่จำเป็นในการตรวจสอบงบการเงินนั้น ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบต้องพิจารณา~~พอใจ~~ว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบและผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมกันแล้วมีทักษะความรู้และความสามารถที่เหมาะสมรวมถึงมีเวลาเพียงพอในการที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบ[54] นอกจากนี้ ผู้สอบบัญชียังต้องมั่นใจเกี่ยวกับลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของทรัพยากรที่จำเป็นในการที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบ[55] การพิจารณาของผู้สอบบัญชีว่าจะใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีหรือไม่ และหากมีการใช้จะใช้เมื่อใดและมีขอบเขตเพียงใดจะช่วยผู้สอบบัญชีในการปฏิบัติตามข้อกำหนดเหล่านี้ ในขณะที่การตรวจสอบกำลังคืบหน้าหรือในขณะที่สถานการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไป ผู้สอบบัญชีอาจต้องทบทวนการตัดสินใจที่ได้ทำไปแล้วเกี่ยวกับการใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี

ก7. อย่างไรก็ตาม ผู้สอบบัญชีที่ไม่ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านอื่นที่เกี่ยวข้องนอกเหนือจากการบัญชีหรือการสอบบัญชี ยังสามารถได้มาซึ่งความเข้าใจที่เพียงพอเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญในด้านนั้นเพื่อที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบได้โดยไม่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี ความเข้าใจดังกล่าวอาจได้มาจากตัวอย่างเช่น

...

- การศึกษาหรือการพัฒนาทางวิชาชีพเฉพาะด้าน ซึ่งอาจรวมถึงหลักสูตรที่เป็นทางการหรือการปรึกษาหารือกับบุคคลซึ่งมีความเชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อวัตถุประสงค์ในการเพิ่มความสามารถของผู้สอบบัญชีเองในการจัดการกับเรื่องต่าง ๆ ในด้านความเชี่ยวชาญนั้น การปรึกษาหารือดังกล่าวแตกต่างจากการปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีในเรื่องเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะที่พบในการตรวจสอบเมื่อผู้เชี่ยวชาญนั้นได้รับข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องทั้งหมดซึ่งจะทำให้ผู้เชี่ยวชาญผู้นั้นสามารถให้คำปรึกษาที่เหมาะสมเกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องได้[56]

...

---

[54] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ~~14~~25-28

[55] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 300 “การวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน” ย่อหน้าที่ 8(จ)

[56] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ~~ก22~~ก99-ก102

ลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 8)

ก10. ลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 9–13 ของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้จะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ตัวอย่างเช่น ปัจจัยต่อไปนี้อาจชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องใช้วิธีการตรวจสอบที่แตกต่างไปหรือมีขอบเขตที่กว้างกว่าเดิม

- ผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีเกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีนัยสำคัญ ซึ่งเกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจที่ขึ้นอยู่กับความเห็นส่วนบุคคลและซับซ้อน
- ผู้สอบบัญชีไม่เคยใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีและไม่มีความรู้เกี่ยวกับความรู้ความสามารถ และความเที่ยงธรรมของผู้เชี่ยวชาญผู้นั้นมาก่อน
- ผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานตรวจสอบ ไม่ใช่เพียงแค่รับปรึกษาหารือเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
- ผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีเป็นผู้เชี่ยวชาญภายนอก ดังนั้น จึงไม่อยู่ภายใต้~~นโยบายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ~~ระบบการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพของสำนักงานของผู้สอบบัญชี

~~นโยบายและวิธีการ~~ระบบการบริหาร~~ควบคุม~~คุณภาพของสำนักงานของผู้สอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ 8 (จ))

ก11. ผู้เชี่ยวชาญภายในของผู้สอบบัญชีอาจเป็นหุ้นส่วนหรือพนักงาน (นั่นคือ บุคลากร) ซึ่งรวมถึงพนักงานชั่วคราวของสำนักงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งอยู่ภายใต้~~นโยบายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ~~ระบบการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพของสำนักงานนั้นตามมาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1[57] ~~และมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220~~[58] นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญภายในของผู้สอบบัญชีอาจเป็นหุ้นส่วนหรือพนักงานรวมถึงพนักงานชั่วคราวของสำนักงานเครือข่าย และอยู่ภายใต้นโยบายหรือวิธีปฏิบัติของข้อกำหนดของเครือข่ายหรือบริการของเครือข่ายตามมาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 ในบางสถานการณ์ ผู้เชี่ยวชาญภายในของผู้สอบบัญชีของสำนักงานเครือข่ายอาจอยู่ภายใต้ ~~ซึ่งอาจใช้~~นโยบาย~~และ~~หรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ~~ร่วมกัน~~ที่ใช้ร่วมกันกับสำนักงานของผู้สอบบัญชี เนื่องจากอยู่ภายใต้เครือข่ายเดียวกัน

ก12. มาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 กำหนดให้สำนักงานระบุการใช้ทรัพยากรจากผู้ให้บริการซึ่งรวมถึงการใช้ผู้เชี่ยวชาญภายนอก[59] ผู้เชี่ยวชาญภายนอกของผู้สอบบัญชีไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบและอาจไม่อยู่ภายใต้~~นโยบายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1~~[60] ~~อย่างไรก็ตาม~~ ในบางประเทศนโยบายหรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการบริหารคุณภาพของสำนักงาน[61] นอกจากนี้ นโยบายหรือวิธีปฏิบัติสำหรับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องของสำนักงานอาจรวมถึงนโยบายหรือวิธีปฏิบัติที่ใช้

---

[57] มาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 “การ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบ~~และ~~หรือการสอบทานงบการเงิน ~~และ~~หรืองานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง” ย่อหน้าที่ ~~12(ฉ)~~16(บ)

[58] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ~~23~~

[59] มาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 ย่อหน้าที่ 32

[60] ~~มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 ย่อหน้าที่ 12(ฉ)~~

[61] มาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 ย่อหน้าที่ 16(ฉ)

กับผู้เชี่ยวชาญภายนอกของผู้สอบบัญชี[62] ในบางกรณี ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ หรือกฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอาจกำหนดว่าผู้เชี่ยวชาญภายนอกของผู้สอบบัญชีต้อง

- ได้รับการปฏิบัติเสมือนว่าเป็นสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ (นั่นคือ ผู้เชี่ยวชาญภายนอก ~~ดังนั้น จึง~~อาจอยู่ภายใต้ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระ~~และ~~) หรือ
- ปฏิบัติตามข้อกำหนดทางวิชาชีพอื่น~~ที่กำหนดโดยกฎหมายหรือข้อบังคับดังกล่าว~~

ก13. ~~กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบมีสิทธิเชื่อถือระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน หากข้อมูลจากสำนักงานหรือแหล่งอื่นจะชี้แนะไว้เป็นอย่างอื่น[63] ขอบเขตของความเชื่อถือดังกล่าวจะแตกต่างกันตามสถานการณ์และอาจมีผลกระทบต่อลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี ตัวอย่างของเรื่องต่าง ๆ เช่น~~ตามที่กล่าวไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) การบริหารคุณภาพในระดับงานตรวจสอบได้รับการสนับสนุนจากระบบการบริหารคุณภาพของสำนักงานและได้รับอิทธิพลจากลักษณะและสถานการณ์เฉพาะของงานตรวจสอบ[64] ตัวอย่างเช่น ผู้สอบบัญชีอาจสามารถพึ่งพานโยบายหรือวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของสำนักงานในส่วนที่เกี่ยวกับ

- ความรู้และความสามารถ ผ่านแผนงานการว่าจ้างและการฝึกอบรม
- ความเที่ยงธรรม ผู้เชี่ยวชาญภายในของผู้สอบบัญชีอยู่ภายใต้ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงข้อกำหนดเรื่องความเป็นอิสระ
- การประเมินของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับความเพียงพอของผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี ตัวอย่างเช่น แผนงานการฝึกอบรมของสำนักงานอาจทำให้ผู้เชี่ยวชาญภายในของผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจที่เหมาะสมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความเชี่ยวชาญของตนเองกับกระบวนการตรวจสอบ การเชื่อถือในการฝึกอบรมดังกล่าว~~และกระบวนการอื่นของสำนักงาน เช่น วิธีปฏิบัติในการกำหนดขอบเขตของผลงานของผู้เชี่ยวชาญภายในของผู้สอบบัญชี~~ อาจมีผลกระทบต่อลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีในการประเมินความเพียงพอของผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี
- การปฏิบัติตามข้อบังคับทางกฎหมาย ผ่านกระบวนการการติดตามผล
- ข้อตกลงกับผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี

~~การเชื่อถือ~~มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)[65] ได้กล่าวถึงเรื่องที่ผู้สอบบัญชีอาจคำนึงถึงเมื่อมีการพิจารณาว่าจะพึ่งพานโยบายและวิธีปฏิบัติของสำนักงานหรือไม่ การพึ่งพานโยบายและวิธีปฏิบัติของสำนักงาน~~ระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงานดังกล่าว~~ไม่ได้ทำให้ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีในการปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ลดลง

---

[62] มาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 ย่อหน้าที่ 29(ข)

~~[63] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 ย่อหน้าที่ 4~~

[64] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ก4

[65] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 4(ข) และ ก10

ความรู้ ความสามารถ และความเที่ยงธรรมของผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ 9)

...

ก15. สารสนเทศเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ และความเที่ยงธรรมของผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีอาจมาจากแหล่งที่มาที่หลากหลาย เช่น

- ประสบการณ์ส่วนตัวจากผลงานในอดีตของผู้เชี่ยวชาญผู้นั้น
- การปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญผู้นั้น
- การปรึกษาหารือกับผู้สอบบัญชีอื่นหรือบุคคลอื่นที่มีความคุ้นเคยกับผลงานของผู้เชี่ยวชาญผู้นั้น
- ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติ การเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพหรือสมาคมอุตสาหกรรม ใบอนุญาตในการปฏิบัติงาน หรือการได้รับการยอมรับจากภายนอกในรูปแบบอื่นของผู้เชี่ยวชาญผู้นั้น
- บทความที่ได้รับการตีพิมพ์หรือหนังสือที่เขียนโดยผู้เชี่ยวชาญผู้นั้น
- ~~นโยบายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ~~ระบบการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพของสำนักงานของผู้สอบบัญชี (ดูย่อหน้าที่ ก11-ก13)

...

ข้อตกลงกับผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ 11)

...

ก26. หากไม่มีข้อตกลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างผู้สอบบัญชีกับผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี หลักฐานของการมีข้อตกลงอาจรวมอยู่ใน ตัวอย่างเช่น

- บันทึกการวางแผน หรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น แนวการสอบบัญชี
- นโยบาย~~และ~~หรือวิธีปฏิบัติของระบบการบริหารคุณภาพของสำนักงานของผู้สอบบัญชีในกรณีของผู้เชี่ยวชาญภายในของผู้สอบบัญชี ~~นโยบายหรือวิธีปฏิบัติที่มีอยู่และที่ใช้กำกับผู้เชี่ยวชาญผู้นั้น~~ระบบการบริหารคุณภาพของสำนักงานอาจรวมถึงนโยบาย~~และ~~หรือวิธีปฏิบัติ~~โดยเฉพาะ~~ ซึ่งเกี่ยว~~ข้อง~~กับผลงานของผู้เชี่ยวชาญผู้นั้น ขอบเขตของการจดบันทึกในเอกสารหลักฐานของผู้สอบบัญชีขึ้นอยู่กับลักษณะของนโยบาย~~และ~~หรือวิธีปฏิบัติดังกล่าว ตัวอย่างเช่น อาจไม่มีการกำหนดให้ต้องจดบันทึกในเอกสารหลักฐานของผู้สอบบัญชีหากสำนักงานของผู้สอบบัญชีมีวิธีปฏิบัติโดยละเอียดครอบคลุมสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีการใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญผู้นั้น

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 700 (ปรับปรุง) เรื่อง การแสดงความเห็นและการรายงานต่องบการเงิน

...

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

...

รายงานของผู้สอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ 20)

...

รายงานของผู้สอบบัญชีสำหรับการตรวจสอบที่เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชี

...

ข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง (อ้างถึงย่อหน้าที่ 28(ค))

ก36. (ย่อหน้านี้ไม่เกี่ยวข้องเพราะใช้ข้อกำหนดจรรยาบรรณที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี)

ชื่อของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน (อ้างถึงย่อหน้าที่ 46)

ก61. ~~มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1~~[66] ~~กำหนดให้~~วัตถุประสงค์ของสำนักงานเกี่ยวกับมาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1[67] คือ การออกแบบ นำไปปฏิบัติ~~จัดให้มีนโยบาย~~และ~~วิธีปฏิบัติ~~ดำเนินการตามระบบการบริหารคุณภาพที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลกับสำนักงานว่า~~ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ~~

- สำนักงานและบุคลากรในสำนักงานได้บรรลุความรับผิดชอบตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานและข้อกำหนดดังกล่าว และ
- รายงานที่ออกโดยสำนักงานหรือผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานมีความเหมาะสมตามสถานการณ์

โดยไม่คำนึงถึง~~ข้อกำหนด~~วัตถุประสงค์ในมาตรฐานการ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 การระบุชื่อผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานในรายงานของผู้สอบบัญชีนั้นตั้งใจที่จะเพิ่มความโปร่งใสให้มากขึ้นกับผู้ใช้รายงานของผู้สอบบัญชีต่องบการเงินของกิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

~~[66] มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 “การควบคุมคุณภาพของสำนักงานที่ปฏิบัติงานตรวจสอบและสอบทานงบการเงินและการให้ความเชื่อมั่นอื่น และงานการให้บริการที่เกี่ยวข้อง” ย่อหน้าที่ 32~~

[67] มาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 “การบริหารคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบหรือการสอบทานงบการเงินหรืองานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง” ย่อหน้าที่ 14

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 701 เรื่อง การสื่อสารเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

...

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

...

การกำหนดเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 9-10)

...

เรื่องที่ต้องการความใส่ใจเป็นพิเศษจากผู้สอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ 9)

...

ก15. มาตรฐานการสอบบัญชีหลายฉบับได้กำหนดการสื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการความใส่ใจเป็นพิเศษจากผู้สอบบัญชี ดังตัวอย่างเช่น

- มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 260 (ปรับปรุง) กำหนดให้ผู้สอบบัญชีสื่อสารอุปสรรคสำคัญ (ถ้ามี) ที่พบระหว่างการตรวจสอบให้กับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล[68] มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับต่าง ๆ ได้กล่าวถึงอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นจากการตรวจสอบในเรื่องดังนี้ เช่น
  - รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน[69] มีข้อจำกัดเฉพาะเกี่ยวกับความสามารถของผู้สอบบัญชีในการรวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีในการประเมินว่า รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันนั้นมีลักษณะการดำเนินธุรกรรมและเงื่อนไขทั้งหมดเช่นเดียวกันกับรายการที่เป็นไปตามปกติธุรกิจ (ยกเว้นการเปรียบเทียบราคาซึ่งผู้สอบบัญชีสามารถประเมินได้)
  - ข้อจำกัดของการตรวจสอบกลุ่มกิจการ เช่น เมื่อกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการถูกจำกัดการเข้าถึงข้อมูล[70]
- มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ระบุถึงข้อกำหนดสำหรับผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานให้มีหน้าที่ขอคำปรึกษาอย่างเหมาะสมในเรื่องที่ซับซ้อนและเป็นที่โต้แย้งกัน เรื่องที่นโยบายหรือวิธีปฏิบัติของสำนักงานบังคับให้ต้องมีการปรึกษาหารือ[71] และเรื่องอื่น ๆ ซึ่งในดุลยพินิจของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานเห็นว่าจำเป็นต้องมีการปรึกษาหารือ ตัวอย่างเช่น ผู้สอบบัญชีอาจร่วมกันปรึกษาหารือกับบุคคลอื่นภายในองค์กรเดียวกันหรือภายนอกองค์กรในเรื่องเฉพาะด้านที่สำคัญ ซึ่งอาจเป็นตัวชี้วัดได้ว่าเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ นอกจากนี้ ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานยังถูกกำหนดให้ปรึกษาหารือ

---

[68] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 260 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 16(ข) และ ก21

[69] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 550 "บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน" ย่อหน้าที่ ก42

[70] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 600 "ข้อพิจารณาพิเศษ–การตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการรวมถึงงานของผู้สอบบัญชีอื่น" ย่อหน้าที่ 49(ง)

[71] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) "การ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน" ย่อหน้าที่ ~~18~~35

กับผู้สอบทาน~~การควบคุม~~คุณภาพงานตรวจสอบในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญและการใช้ดุลยพินิจที่มีนัยสำคัญที่พบระหว่างการตรวจสอบ[72]

...

การสื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

...

ก63. ข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 17(ข) ให้ผู้สอบบัญชีสื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล แม้ว่าผู้สอบบัญชีเห็นว่าไม่มีเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่ต้องสื่อสารในรายงานของผู้สอบบัญชี การสื่อสารนี้อาจทำให้ผู้สอบบัญชีมีโอกาสปรึกษาหารือเพิ่มเติมกับบุคคลอื่นที่มีความคุ้นเคยกับการตรวจสอบและเรื่องที่สำคัญที่อาจเกิดขึ้น (เช่น ผู้สอบทาน~~การควบคุม~~คุณภาพงานตรวจสอบ ถ้ามีการแต่งตั้งผู้นั้น) การปรึกษาหารือเหล่านี้อาจทำให้ผู้สอบบัญชีประเมินอีกครั้งถึงการพิจารณาของผู้สอบบัญชีว่าไม่มีเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 720 (ปรับปรุง) เรื่อง ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับข้อมูลอื่น

...

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

...

การอ่านและการพิจารณาข้อมูลอื่น (อ้างถึงย่อหน้าที่ 14-15)

...

ก24. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)[~~73~~] กำหนดให้ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบมีความรับผิดชอบในการ~~กำหนดแนวทาง การควบคุมดูแลและการปฏิบัติงานสอบบัญชี~~กำหนดแนวทางและการควบคุมดูแลสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบและการสอบทานงานของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ[74] และพิจารณาว่าลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และสอบทานได้วางแผนและปฏิบัติ~~ให้เป็นไป~~ตามนโยบายหรือวิธีปฏิบัติของสำนักงาน มาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดของกฎหมายและข้อบังคับ[75] ในบริบทของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ ปัจจัยที่อาจนำมาใช้ในการกำหนดสมาชิกกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่เหมาะสม เพื่อตอบสนองต่อข้อกำหนดของย่อหน้าที่ 14-15 รวมถึง

- ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของสมาชิกกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ
- สมาชิกกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่ได้รับมอบหมายงาน มีความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบเพื่อระบุถึงความขัดแย้งระหว่างข้อมูลอื่นและความรู้นั้น

---

[72] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ~~19~~36

[~~73~~] ~~มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 "การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน" ย่อหน้าที่ 15(ก)~~

[74] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) "การบริหารคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน" ย่อหน้าที่ 29-30

[75] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ~~"การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน"~~ ย่อหน้าที่ ~~15~~30(ก)

- ระดับของดุลยพินิจที่ใช้ในการตอบสนองต่อข้อกำหนดของย่อหน้าที่ 14–15 ตัวอย่างเช่น การปฏิบัติเพื่อประเมินความสอดคล้องของจำนวนเงินในข้อมูลอื่นซึ่งเป็นจำนวนเดียวกันกับจำนวนเงินในงบการเงินอาจกระทำโดยสมาชิกกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีประสบการณ์น้อย
- ในกรณีของการตรวจสอบกลุ่มกิจการ อาจมีความจำเป็นในการสอบถามผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเพื่อการตอบสนองต่อข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในกลุ่มนั้น

คำอธิบายวิธีปฏิบัติงานตรวจสอบ รหัส 1000 เรื่อง ข้อพิจารณาเฉพาะในการตรวจสอบเครื่องมือทางการเงิน

...

ส่วนที่ 2 – ข้อพิจารณาในการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงิน

ข้อพิจารณาในการวางแผน[76]

การใช้ความชำนาญและความรู้เฉพาะทางในการตรวจสอบ[77]

78. ข้อควรพิจารณาในการตรวจสอบเครื่องมือทางการเงินที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เครื่องมือทางการเงินที่มีความซับซ้อน คือความสามารถของผู้สอบบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง)[78] กำหนดให้ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบ~~ที่เป็น~~พิจารณาว่าสมาชิกของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอบบัญชีที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ โดย~~รวม~~รวมแล้ว มีความรู้และความสามารถรวมทั้งมีเวลาเพียงพอเพื่อปฏิบัติงานสอบบัญชี ~~ตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และกฎระเบียบที่ใช้บังคับ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีรายงานการตรวจสอบอย่างเหมาะสม~~ นอกจากนี้ ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ~~[79]~~ กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องตัดสินใจว่าการรับงานตรวจสอบ ทำให้มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตาม

---

[76] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 300 “การวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน” ส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีในการวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน

[77] ความเชี่ยวชาญของบุคคล หมายถึง ในความหมายของการตรวจสอบและการบันทึกบัญชี ไม่ว่าบุคคลนั้นจะอยู่ภายในสำนักงานหรือภายนอกสำนักงาน บุคคลนี้จะถูกพิจารณาว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบและต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) “การ~~ควบคุม~~บริหารคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน” เมื่อความเชี่ยวชาญของบุคคล อยู่ในส่วนอื่นนอกจากสาขาการบัญชีหรือการตรวจสอบ บุคคลนั้นจะถูกพิจารณาว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 620 “การใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี” มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 620 ได้อธิบายข้อแตกต่างระหว่างผู้เชี่ยวชาญสาขาการบัญชีและการสอบบัญชีและผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพหรืออาชีพอื่น ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ แต่ระบุว่าความแตกต่างอาจเกิดขึ้นระหว่างความเชี่ยวชาญในวิธีการบัญชีสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (ความเชี่ยวชาญการบันทึกบัญชีและการตรวจสอบ) และความเชี่ยวชาญในเทคนิคการประเมินมูลค่าที่มีความซับซ้อนสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (ความเชี่ยวชาญในสาขาอื่นนอกจากการบัญชีและการตรวจสอบ)

[78] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ~~14~~26

~~[79] คู่มือประมวลจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ย่อหน้าที่ 210.1 และ 210.6~~

หลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณ รวมถึงความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ และความระมัดระวังรอบคอบหรือไม่ ย่อหน้าที่ 79 แสดงตัวอย่างของประเภทที่อาจเกี่ยวข้องที่ผู้สอบบัญชีใช้ในการพิจารณาเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน

...

80. ลักษณะและการใช้เครื่องมือทางการเงินแต่ละประเภท ความซับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดทางบัญชี และสภาวะตลาดที่อาจนำไปสู่ความจำเป็นที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบจะปรึกษา[80] ผู้เชี่ยวชาญสาขาอื่นนอกจากสาขาการบัญชีและการสอบบัญชี จากภายในสำนักงานหรือภายนอกสำนักงาน ที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคความเชี่ยวชาญสาขาการบัญชีและการสอบบัญชี และประสบการณ์ โดยคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ เช่น

- ความรู้และความสามารถของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมถึงประสบการณ์ของสมาชิกในกลุ่มปฏิบัติงานตรวจสอบ
- คุณสมบัติของเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ในกิจการ
- การระบุสถานการณ์ที่ผิดปกติหรือความเสี่ยงในงานตรวจสอบ รวมถึงความจำเป็นในการใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการที่มีสาระสำคัญและความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ
- สภาวะตลาด

[80] มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ~~18(ข)~~35 กำหนดให้ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานต้อง~~พอใจ~~พิจารณาว่าสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบได้รับคำปรึกษาอย่างเหมาะสมในการปฏิบัติงานระหว่างการตรวจสอบ ทั้งภายในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบและระหว่างกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบและผู้อื่นในระดับที่เหมาะสมภายในสำนักงานและภายนอกสำนักงาน

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์